

Systém soudní moci v členských státech - Belgie

Tento text byl přeložen stroje. Za kvalitu překladu neručíme.

Tento oddíl podává přehled o organizaci soudů.

Organizace soudnictví – soudní systém

Belgický soudní systém je **systém s tradicí civilního práva** zahrnující soubor pravidel, jež soudci kodifikují, provádějí a vykládají.

Za organizaci soudů v Belgii odpovídají **výhradně federální odpovědnost**.

Zásady

Před samotným popisem organizace **soudnictví v Belgii je třeba připomenout některé ústavní a obecné zásady týkající se organizace soudní moci**.

Vedle zákonodárné a výkonné moci ústava zavedla také soudní moc, kterou zajišťují soudní dvory a soudy. Soudní dvory a soudy tak vedle ostatních ústavních mocí představují **nezávislou moc**.

Úlohou soudní moci je soudce, a proto uplatňuje právo: Posláním soudní moci je soudit. Soudní moc tedy aplikuje právo: rozhoduje v občanskoprávních sporech a používá trestní právo v případech osob, které spáchaly trestný čin. Rozlišujeme sbor soudců (soudci a radové u soudních dvorů a soudů) a státní zastupitelství (státní zástupci nebo prokurátoři).

Podle ustanovení článků 144 a 145 ústavy náleží občanskoprávní spory výhradně do pravomoci soudů a spory týkající se práv politických náleží do pravomoci soudů, není-li zákonem stanoveno jinak.

Soudy a soudní orgány rozhodující ve věcech sporných mohou být ustanoveny pouze na základě zákona. V souladu s čl. 146 ústavy nelze zřídit zvláštní komise ani soudy, ať už je jejich název jakýkoli.

Soudní **jednání** jsou **veřejná**, pokud tento veřejný charakter neohrožuje veřejný pořádek nebo zvyklosti; v takovém případě Soudní dvůr vydá rozsudek (čl. 148 odst. 1 ústavy). Zásada veřejného charakteru soudních jednání mimo jiné umožňuje zaručit transparentnost soudnictví.

Každé soudní rozhodnutí **se** odůvodňuje. Vyhláše se na veřejném soudním jednání (čl. 149 ústavy). Povinnost uvést odůvodnění uložená ústavou a čl. 780 soudního zákoníku (Code judiciaire) znamená, že soudce musí odpovídat na skutečné a právní námítky, které strany vysloví ve svých podáních. Odůvodnění musí být ucelené, jasné, přesné a přiměřené. Povinnost odůvodnit soudní rozhodnutí, jakož i nezávislost soudce, chrání osobu podléhající pravomoci soudu před případnou svévolí soudce a s ohledem na odůvodnění jí umožňuje posoudit, zda má podat opravný prostředek u odvolacího soudu nebo u kasačního soudního dvora.

V **čl. 151 odst. 1 ústavy je stanovena jak** nezávislost soudců při výkonu jejich soudních pravomocí, tak i nezávislost státního zastupitelství v jednotlivých případech pátrání a stíhání, aniž by byla dotčena práva příslušného ministra nařizovat zahájení stíhání a přijímat závazné směrnice v oblasti trestněprávní politiky, včetně politiky vyšetřování a stíhání.

Podle odstavce 4 tohoto ustanovení jsou smírčí soudci, soudci soudů, poradci soudů a Kasačního soudu **jmenováni králem** za podmínek a způsobem stanoveným zákonem.

Soudci jsou jmenováni doživotně. Ve věku, jenž je vymezen zákonem, odcházejí do důchodu a pobírají zákonem stanovený důchod. Úřadu mohou být zbaveni nebo jim jeho výkon může být pozastaven pouze soudním rozhodnutím. Do jiného úřadu mohou být převedeni pouze tehdy, pokud dostali nové jmenování a vyjádřili s ním svůj souhlas (čl. 152 ústavy). Král jmenuje a rovněž odvolává úředníky státního zastupitelství u soudních dvorů a soudů (čl. 153 ústavy).

Plat členů soudcovského stavu je stanoven zákonem (čl. 154 ústavy).

Soudci navíc nesmějí přijímat placené vládní funkce, ledaže by je vykonávali zdarma a nejedná se o neslučitelné funkce podle zákona (čl. 155 ústavy).

Druh soudu

Belgie je rozdělena na pět velkých soudních oblastí, **pět jurisdikcí odvolacího soudu**: V Bruselu, Lutychu, Monsu, Gentu a Antverpách.

Tyto jurisdikce jsou rozděleny na soudní obvody, z nichž každý **má po jednom soudu prvního stupně**. Na celém území Belgie je 12 soudních obvodů. Soudní obvod Bruselu zahrnuje dva soudy prvního stupně, jeden vlámský a jeden frankofonní.

Kromě toho existuje v **soudních okrscích 9 soudů a 9 soudních dvorů**.

Obvody se dále dělí na soudní kantony, z nichž každý **má svého smírčího soudce**. Na celém území Belgie je 187 kantonů.

Každá z deseti provincií a správní obvod Hlavního města Bruselu mají po **jednom porotním soudu**. Porotní soud není stálým soudem. Ustavuje se tehdy, když jsou obžalovaní předáni do jeho pravomoci.

Charakter a závažnost porušení práva, povaha sporu stejně jako velikost sporných částek určují **typ soudu, na nějž** je třeba se obrátit.

V některých případech určuje druh soudu, na nějž je třeba se obrátit, charakter sporu. V pravomoci smírčího soudce je tedy řešení sousedských sporů a soud prvního stupně je příslušným soudem ve věci rozvodu. V jiných případech je kritériem příslušnosti status stran sporu. Soudem společnosti je v zásadě soud specializovaný na spory mezi podniky.

Po stanovení typu příslušného soudu je třeba určit **místo, kde se** bude daná věc posuzovat.

V občanskoprávních věcech může být žaloba předložena soudci příslušnému podle bydliště žalované strany nebo soudci příslušnému v místě, kde byl závazek sjednán nebo kde měl být vykonán.

V trestních věcech jsou příslušné tyto soudy: soud v místě, kde došlo k spáchání trestného činu, stejně jako soud v místě pobytu podezřelého nebo soud v místě, kde se nejspíše nachází. V případě právnických osob je příslušným soudem soud v místě sídla nebo soud v místě provozovny dané právnické osoby.

Hierarchie soudních dvorů a soudů:

Soudní dvory a soudy se soudcovským stavem jsou organizovány do hierarchické struktury. Struktura soudních dvorů a soudů je následující:

4	KASAČNÍ SOUDNÍ DVŮR		
3	Odvolací soudy	Soudní dvůr v oblasti pracovního práva	Navštěvující kurzy
2	Soudy prvního stupně	Pracovní soudy	Soudy společnosti
1	Smírčí soudy	Policejní soudy	

Rozhodnutí soudů se nazývá rozsudek soudu prvního stupně („judgement“). Rozhodnutí odvolacího soudu, soudního dvora v oblasti pracovního práva, porotního soudu a kasačního soudu se nazývá rozsudek soudu vyššího stupně („arrêt“).

Civilní soudy se v zásadě zabývají spory soukromé povahy jak mezi fyzickými, tak právnickými osobami.

Cílem **trestních soudů** je ukládat pachatelům trestných činů zákonem stanovené tresty (trest odnětí svobody, trest prospěšných prací, pokutu atd.).

Stává se, že jedna ze stran nesouhlasí s rozhodnutím soudu. Různé **opravné prostředky jsou pro** účastníky soudního sporu nebo v některých případech třetím stranám k dispozici pro získání nového rozhodnutí. Opravné prostředky se dělí na dvě skupiny: řádné opravné prostředky a mimořádné opravné prostředky.

Existují dva **hlavní opravné prostředky**: Námitky a odvolání **umožní** žalovanému, v jehož nepřítomnosti bylo rozhodnutí vydáno, vyjádřit se proti rozhodnutí. V tomto případě soud, který rozhodl, se znovu v plném rozsahu ujme věci.

Kromě omezeného počtu věcí, u nichž to není možné, mohou všechny dotčené strany využít práva na **odvolání**. Odsouzený, poškozený v trestním řízení, žalující strana, žalovaná strana i státní zástupce mají možnost požádat o přezkoumání řízení. Odvolání vždy přezkoumává soud vyššího stupně než ten, který vydal původní rozhodnutí.

Následující tabulka podává **přehled soudních dvorů a soudů, které se zabývají odvoláním v závislosti na řízení**, z něž vychází rozhodnutí, proti němuž se daná osoba odvolává:

Rozsudek		Odvolání
Smírčí soudce	Občanskoprávní věci	Soud prvního stupně (občanskoprávní senát)
	Obchodní záležitosti	Soud podniku
Policejní soud	Trestní věci	Soud prvního stupně (trestní soud)
	Občanskoprávní věci	Soud prvního stupně (občanský soud) Pracovní soud
Pracovní soud		Soudní dvůr v oblasti pracovního práva
Soud prvního stupně		Odvolací soud
Soud podniku		Odvolací soud

Během odvolání soudci (u soudu) nebo radové (u soudního dvora) jednají podruhé a naposledy o podstatě dané věci a vydávají konečné rozhodnutí. Strany mají nicméně ještě možnost podat **kasační opravný prostředek ke kasačnímu soudnímu dvoru**.

Kromě těchto řádných **opravných prostředků existují dále opravné prostředky nazývané jako „mimořádné“**, jejichž **základem je kasační opravný prostředek**. Tento opravný prostředek podaný u kasačního soudního dvora není třetí úrovní nebo třetím stupněm soudní pravomoci. Kasační soudní dvůr nepřezkoumává skutkový stav případu, kterým mu byl předán, nýbrž kontroluje dodržování zákonnosti.

Kromě výše uvedených soudů a soudních dvorů existují v Belgii ještě dva další soudy, které vykonávají kontrolní funkci: **Rada státu a Ústavní soud**. Zasahuje tehdy, kdy se některý občan domnívá, že správní orgány porušily právní předpisy. Zasahuje, pokud se občan domnívá, že správa nepozorovala zákon. Úlohou Ústavního soudu je zajistit, aby zákony, vyhlášky a nařízení byly v souladu s ústavou a dohlížely na řádné rozdělení pravomocí mezi orgány veřejné moci v Belgii.

Právní databáze

[Portál soudnictví v Belgii](#) vám umožní přístup mezi jinými k judikatuře, k belgickým právním předpisům a k věstníku Moniteur belge.

Je přístup k těmto databázím zdarma?

Ano, přístup k databázi **je zdarma**.

Související odkazy

[Federální veřejná služba Soudnictví](#)

Toto je strojový překlad. Provozovatel těchto stránek odmítá právní odpovědnost za kvalitu tohoto strojového překladu.

Poslední aktualizace: 22/08/2019